Bevarandeplan Natura 2000

(enligt 17 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm)

SE0620227 Djurmo klack- Oxberget

Areal (ha):51

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Kod	Namn	Areal (ha)	% av yta
9010	*Västlig taiga	54	55
91D0	Skogsbevuxen myr	7	7
8110	Silikatrasbranter	34	35

Ovanstående arealer har tidigare rapporterats in till nätverket Natura 2000. I samband med basinventering har fördelningen av naturtyper inom området justerats. Bevarandeplanen har skrivits utifrån dessa nya uppgifter. Ovanstående uppgifter gäller dock tills ett nytt regeringsbeslut tagits i frågan. På kartorna i slutet av dokumentet finns de nya uppgifterna.

Bevarandeplan Natura 2000

(enligt 17 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm)

SE0620227 Djurmo klack- Oxberget

Innehållsförteckning

Beskrivning 2
Bevarandesyfte 2
Bevarandemål 2
Beskrivning av arter/livsmiljöer 3
Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt? ... 4
Bevarandeåtgärder - med tidplan 5
Bevarandestatus idag 5
Uppföljning av bevarandemålen 5
Referenser 6
Kartor 7

Namn: Djurmo klack-Oxberget

Kommun: Gagnef

Områdeskod: SE0620227

Områdestyp/status: SCI

Ägarförhållanden: Gagnefs kommun

Areal (ha): 98

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Kod	Namn	Areal (ha)	% av yta
9010	*Västlig taiga	54	55
91D0	Skogsbevuxen myr	7	7
8220	Klippvegetation på silikatrika bergsluttningar	34	35

*prioriterad naturtyp

Ingående arter enligt habitatdirektivet

1361 Lodjur

Beskrivning av området

Djurmo Klack har fått sitt namn som bergsklacken över byn Djurmo. Uppe på klacken finns två bronsåldersrösen. Klacken är av hävd ansedd som en plats där vårdkasar har tänts.

Området består av en bergsklack med branter samt skogen omedelbart nedanför berget. Ovanpå klacken finns det hällmarkstallskog i den SV delen, nedanför branten är det blandskog med mycket hänglavar och grov död ved. Branten vid Djurmo Klack är ett sydväxtberg med en flora nedanför branten som är värmekrävande. Området bär spår efter tretåig hackspett, korp häckar i området som även är gynnsamt för berguv och pilgrimsfalk.

Området utgörs idag av hävdad skogsmark samt orörd skog i svåra lägen i och nedanför branten. Skogen ovanpå klacken som idag består av höglägesskog med inslag av gamla tallar kommer att utvecklas mot en gammal tallskog med träd av mycket hög ålder. Skogen nedanför branten uppvisar mycket höga kvalitéer för en skog som gynnar vedsvampar och lavar med död och döende träd. Området kommer troligen inom en snar framtid att hysa ett antal rödlistade vedsvampar. De olika skogstyperna som finns inom området kommer att öka diversiteten inom området. Det rörliga friluftslivet använder området flitigt, speciellt används Djurmo Klack som utsiktspunkt där även en slogbod och eldplats finns. Genom reservatet går en kraftledning med röjd kraftledningsgata.

Bevarandesyfte

Det främsta syftet för området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för samtliga naturtyper och arter som legat till grund för utpekandet av området till nätverket Natura 2000.

Bevarandemål

Observera att nedanstående bevarandemål inte är fullständiga. På grund av kunskapsbrist saknas i några fall specifika värden. Dessa är i sådant fall ersatta med ett x. Målen kan i flera fall behöva revideras i samband med kommande basinventering och uppföljning. Även listorna över typiska arter kan komma att justeras.

Naturtyp/Art	Bevarandemål
9010 Västlig taiga	• Arealen västlig taiga ska vara minst 54 hektar (varav x ha tallskog). • Relationen död/levande ved skall utvecklas naturligt mot omkring 1/5. • Minst två av de typiska arterna ska förekomma i minst x % av provytorna. (Typiska arter: Vedsvampar och hänglavar. Kärlväxter: ryl, mjölkört, knärot, linnea, spindelblomster, mattlummer, plattlummer, ögonpyrola, tallört, grönpyrola, lappranunkel, hallon.)
91D0 Skogsbevuxen myr	• Arealen skogbevuxen myr ska bibehållas eller öka. • Död ved ska finnas med minst x m^3/ha.

	• Minst två av de typiska arterna ska förekomma i minst x % av provytorna.
8220 Klippvegetation på silikatrika bergsluttningar	• Arealen klippvegetation på silikatrika bergssluttningar ska bibehållas på nuvarande nivå. • Minst två av de typiska arterna ska förekomma i minst x % av provytorna. • Trädskiktet ska ha en täckningsgrad på mindre än x (10) %. • Antalet häckande typiska fågelarter bibehålls eller ökar.

Beskrivning av arter/livsmiljöer

Om inte annat anges så är Länsstyrelsens beskrivningar av arter/livsmiljöer hämtade från Naturvårdsverkets generella vägledningar för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000 (Naturvårdsverket 2003, 2003a, 2003b).

9010 *Västlig taiga
Området utgörs idag av hävdad skogsmark samt orörd skog i svåra lägen i och nedanför branten. Skogen ovanpå klacken består av höglägesskog med inslag av gamla tallar. Den naturskogsartade skogen nedanför branten uppvisar mycket höga kvalitéer för en skog som gynnar vedsvampar och lavar med död och döende träd.

Med naturskogsartad skog menas skog som bibehållit en stor del av den naturliga skogens artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Tallskogen växer på skarpa marker med tunt jordtäcke, där bottenskiktet främst domineras av renlavar och fältskiktet utgörs av lingonris och ljung. Skogen kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning, men har aldrig omfattats av större kalavverkningar.

91D0 Skogbevuxen myr
Myren är skogbevuxen med barr- och blandskog. Krontäckningen är minst 25 %. Vegetationen domineras av bl.a. glasbjörk, tall, gran, ris, starr och vitmossarter.

Karaktärsarter: tall, glasbjörk, gran, gråvide, dvärgbjörk, brakved, klotstarr, gråstarr, stjärnstarr, hundstarr, flaskstarr, spetståg, blåtåtel, skogsstjärna, kärrviol, skvattram, tuvull, tranbär, odon och vitmossor.

Undergrupper: B. naturlig, gammal tallskog.

Karaktärsarter: Mycket stor variation av arter, t.ex. tall, gran, björk, asp, lingon, ljung, blåbär, kråkbär, kruståtel, harsyra, ekorrbär, skogsstjärna, knärot, väggmossa, husmossa, kammossa, kvastmossor, bägarlavar, åtskilliga lavar och svampar knutna till lågor och torrakor.

8220 Klippvegetation på silikatrika bergsluttningar
Djurmo klack och Oxberget utgörs av silikatrika bergssluttningar med vegetation på stenhällar och i sprickor. Lutningen är i de brantaste partierna mer än 40°. Oxberget har en 10-40 meter hög klippvägg som vetter åt öster. Nedanför branten vidtar en stor blockig svårframkomlig terräng. I den branta klippan finns en grotta som har bildats genom frostsprängning, den är dock svår att nå.

Djurmo klack är en kraftig klippbrant med en höjd på över 70 meter. Det finns en grotta i branten. Grottan är länets största som har bildats av frostvittring. Djurmo klack har en artrik flora av det slag som är typiskt för så kallade sydväxtberg. Bergbranten utnyttjas som häckplats för olika fågelarter.

Berggrunden utgörs av svårvittrad och näringsfattig granit. Vegetationen utgörs både av växtlighet i sprickor och av lav- och mossflora på branta klippväggar och under överhäng. Habitatet är i regel tämligen artfattigt när det gäller kärlväxter. På klipphällarna förekommer däremot rikligt med lavar framförallt av släktena *Parmelia*, *Umbilicaria*, *Rhizocarpon*, *Lecanora* och *Lecidea*, och i sprickorna växer sparsamt med ombunksväxter *Polypodiaceae*, enstaka gräs och mossor. I habitatet ingår också mindre klipphyllor med vegetation jämte de arter som växer i klippsprickor och under överhäng.

Karaktärsväxter: Kärlväxter: gaffelbräken *Asplenium septentrionale*, stenbräken *Cystopteris fragilis*, krustål *Deschampsia flexuosa*, fjällsyra *Oxyria digyna*, dvärgfingerört *Sibbaldia procumbens*, vårspärgel *Spergula morisonii*,

Lavar: renlavar, bägarlavar mm *Cladonia* spp, tuschlav *Lasallia pustulata*, häll-*lav Melanelia (Cetraria) hepatizon*, filtlavar *Peltigera* spp., påskrislavar *Stereocaulon* spp., navellavar *Umbilicaria* spp.

Mossor: blocktrappmossa *Anastrophyllum saxicola*, sotmossor *Andreaea* spp., grimmior *Grimmia* spp., fostmossor *Gymnomitrion* spp., raggmossor *Racomitrium* spp., rostlummermossa *Tetralophozia setiformis*

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Om inte annat anges så är Länsstyrelsens bedömningar av hotbilder hämtade från Naturvårdsverkets generella vägledningar för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000 (Naturvårdsverket 2003, 2003a, 2003b)

<u>9010 *Västlig taiga</u>
Alla former av produktionsinriktat skogsbruk, i eller i anslutning till objekt; hotar naturtypen, och leder till brist på gamla träd, död ved etc. Exempel på skogsbruksåtgärder är till exempel slutavverkning, gallring, röjning, blädning, markberedning, dikning och plantering. (Gäller ej naturvårdsinriktade avverkningar enligt skötsel.)

Byggnation av skogsbilvägar fragmenterar området och medför att hydrologin i skogsområdet kan förstöras.

91D0 *Skogbevuxen myr

Nedan presenteras ett antal verksamheter som utgör ett hot mot gynnsam bevarandestatus för naturtypen . För samtliga verksamheter gäller att hotet kan gälla då verksamheten utövas i eller i angränsning till objektet.

Alla former av produktionsskogsbruk i direkt anslutning till området. Detta kan skapa markförstöring och förändra hydrologin, samt leda till uttorkning och konkurrensutsättning för arter knutna till naturtypen. Skogsbruk kan inte bedrivas utan att naturtypens karaktäristiska arter hotas.
Exempel på skogsbruksåtgärder:

- Avverkningar, Markberedning, dikning, dikesrensning, vägbyggen och annat som kan förändra hydrologin och hydrokemin negativt vilket leder till konsekvenser för vegetation samt torvbildning och torvnedbrytning
- Plantering.
- Torvutvinning i objektet eller i intilliggande öppna myrar.
- Kalkning, gödsling och/eller spridning av aska i objektet ger förändringar på vegetationens artsammansättning.
- Kalkning, gödsling och/eller spridning av aska i angränsning tillobjektet kan skada genom luftburen deposition eller genom att vatten som försörjer objektet fått ändrad hydrokemi uppströms.

8220 Klippvegetation på silikatrika bergsluttningar

Bergtäkt, substratet är känsligt för slitage från t.ex. friluftsliv. Klättring kan hota vegetationen främst lav- och mossfloran samt fågellivet. Beskuggning kan vara ett långsiktigt hot mot solgynnad vegetation.

Bevarandeåtgärder med tidplan

Bevarandet av naturvärdena är inte förenligt med rationellt skogsbruk. Området är därför skyddat som naturreservat med föreskrifter som skyddar området från alla typer av exploatering. För närvarande behövs inga ytterligare åtgärder för att bevara områdets naturvärden. Resultatet av uppföljningen kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus hos dessa naturtyper och arter.

Bevarandestatus idag

Innan basinventeringen är genomförd vet vi inte om gynnsam bevarandestatus råder i hela området.

Uppföljning av bevarandemål

Ett arbete pågår på nationell nivå med att utveckla metoder för uppföljning av bevarandemål för arterna och naturtyperna i Natura 2000. Målet med uppföljningen är att bevaka bevarandestatusen hos de naturtyper och arter i Natura 2000 som finns i området.

Referenser

Naturvårdsverket 2003b. *91D0 *Skogbevuxen myr*. Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledningar. 2003-07-10

Naturvårdsverket 2003a. *9010 *Västlig taiga*. Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledningar. 2003-02-13

Naturvårdsverket 2003b. *8220 Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar.* Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledningar. 2003-03-13

Naturvårdsverket 2005. Beslut om definitioner för naturtyper. 2005-06-21

Gagnefs kommun 1998. Naturreservatet Djurmo klack-Oxberget. Beslut. Miljö- och byggnadsnämnden sammanträdesdatum 1998-02-11

Susanne Lundin 2005-12-30, 2006-08-15

SE0620227 Djurmo klack-Oxberget

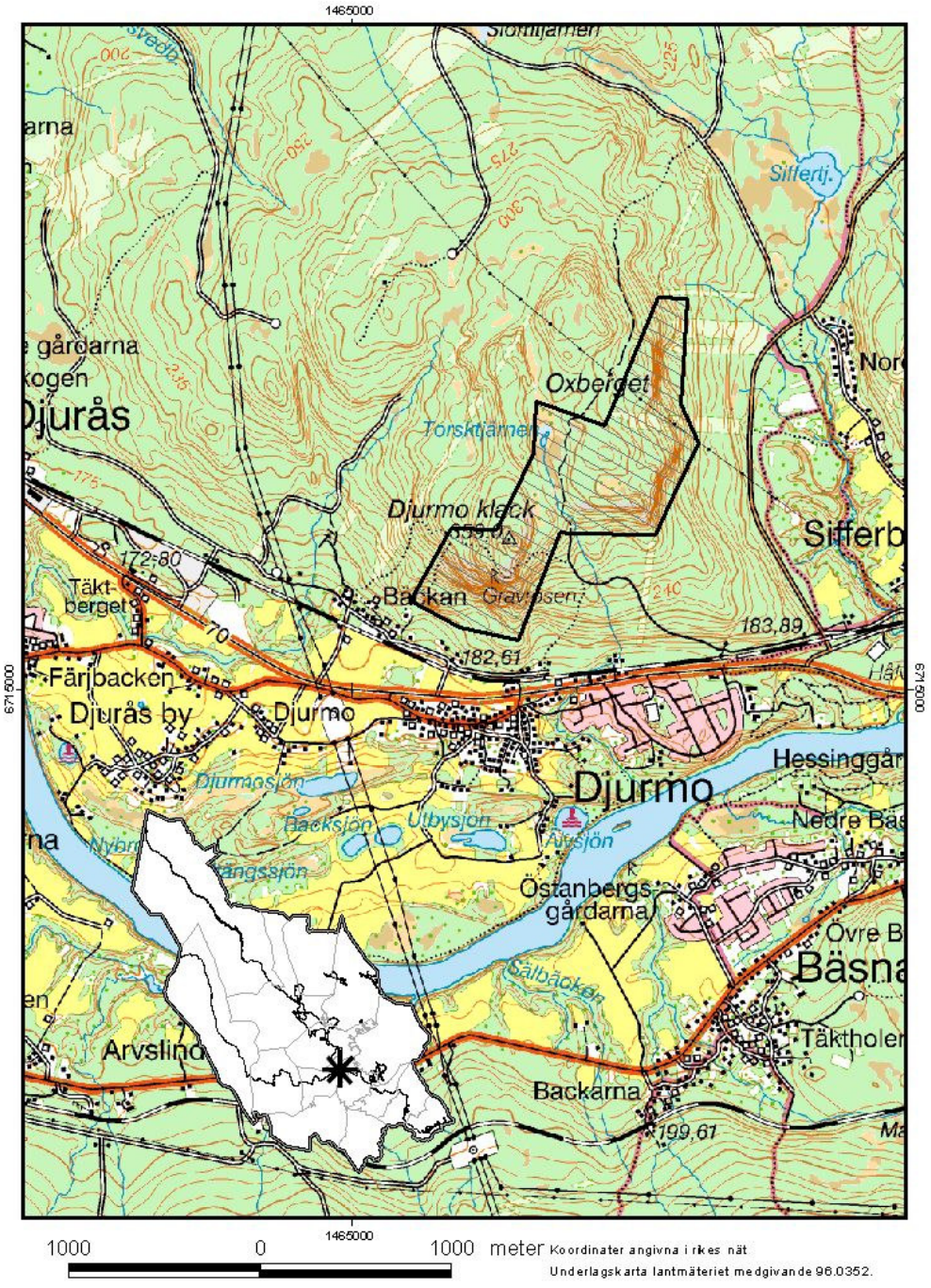

SE0620227 Djurmo klack- Oxberget

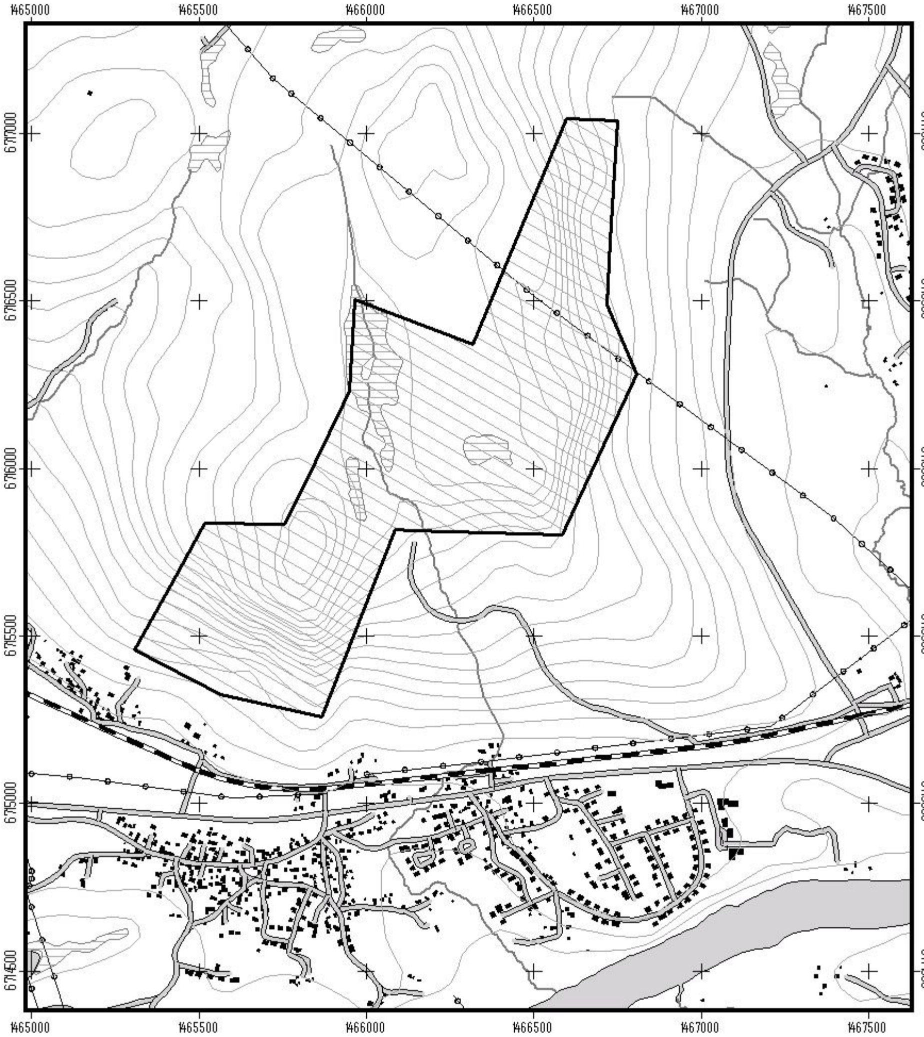

Koordinater angivna i rikets nät

- Avgränsning Natura 2000 område
- Våtmarker
- Höjdkurvor
- Kraftledning
- Järnväg
- Bilvägar
- Vattendrag
- Sjöar
- Byggnader

Skala 1: 15000

0 200 400 600 800 1000 meter

Underlagskarta lantmäteriet medgivande 96.0352.